

ISIDORI
HISPALENSIS EPISCOPI
ETYMOLOGIARVM SIVE ORIGINVM
LIBER XI
DE HOMINE ET PORTENTIS

DE HOMINE ET PARTIBVS EIVS. Natura dicta ab eo quod **1**
nasci aliquid faciat. Gignendi enim et faciendi potens est.
Hanc quidam Deum esse dixerunt, a quo omnia creata sunt et
existunt. Genus a gignendo dictum, cui derivatum nomen a **2**
5 terra, ex qua omnia gignuntur; γῆ enim Graece terra dicitur.
Vita dicta propter vigorem, vel quod vim teneat nascendi atque **3**
crescendi. Vnde et arbores vitam habere dicuntur, quia
gignuntur et crescunt. Homo dictus, quia ex humo est factus, **4**
sicut [et] in Genesi dicitur (2, 7): 'Et creavit Deus hominem
10 de humo terrae.' Abusive autem pronuntiatur ex utraque
substantia totus homo, id est ex societate animae et corporis.
Nam proprie homo ab humo. Graeci autem hominem ἀνθρω- **5**
πων appellaverunt, eo quod sursum spectet sublevatus ab humo
ad contemplationem artificis sui. Quod Ovidius poeta de-
15 signat, cum dicit (Metam. 1, 84):

Pronaque cum spectant animalia cetera terram,
os homini sublime dedit caelumque videre
iussit, et erectos ad sidera tollere vultus.

Qui ideo erectus caelum aspicit, ut Deum quaerat, non ut
20 terram intendat veluti pecora, quae natura prona et ventri
oboedientia finxit. Duplex est autem homo: interior et ex- **6**

1 ab om. K **4** dirivativum ex diritivum K **5** quo T **6** nascendi]
vivendi K (non D) **8** quia] quod C hum. fac. K **9** et hab. BFT: om.
CK **10** de] ex K **11** substantie T **13** expectet (exsp-) BFKT
sublatus B **14** poete T **16** expectant T **17** hominis C:
homines KB videre] vivere K **18** rectos ad K **19** non terr. T
20 ventris KB **21** finxit om. B¹ au. est K (non D): au. om. C